

Pressmeddelande 2024-01-18

Geopolitiska risker största hotet mot räntesänkning i maj

Inflationen fortsatte att sjunka i december. Inflationen mätt i årstakt med KPIF var den lägsta sedan i juli 2021. Inflationen mätt med KPIF har de senaste månaderna i genomsnitt legat i linje med inflationsmålet. Det mesta pekar mot ett fortsatt lågt inflationstryck och att Riksbanken därför borde känna sig trygga med att sänka styrräntan senast i maj. Prognosen är att styrräntan sänks fem gånger under året och att den rörliga bolåneräntan har gått ner med drygt 1 procentenhet i slutet av året. Största hotet mot räntesänkningarna är de nya geopolitiska risker som blossat upp och som kan leda till nya inflationsuppgångar om de materialiseras. Rörlig boränta och ett års bindningstid förefaller nu vara likvärdiga alternativ. Detta är några av slutsatserna i SBAB:s rapport Boräntenytt nr 1, 2024.

Det mesta talar för att inflationen är nere på målet

Inflationen fortsatte att sjunka i december. Mätt utifrån 12-månaderstalet för KPIF, låg inflationen på 2,3 procent i december – dvs. marginellt över målet och den lägsta inflationen sedan i juli 2021. Det är goda nyheter men för att få en bättre bild hur inflationen har förändrats den allra senare tiden bör man titta på hur den säsongsrensade månadsinflationen sett ut under föregående år. En sådan beräkning visar att man kan stega sig tillbaka ända till april utan att den genomsnittliga säsongsrensade månadsinflationen - uppräknad till årstakt - har överstigit 2 procent (se tabell 1).

Samma beräkning men mätt utifrån KPIF-XE, där de direkta priseffekterna av volatila energipriser har rensats bort, ger vid en första anblick inte en lika ljus bild av inflationsutvecklingen (se tabell 1). Det är dock viktigt att komma ihåg att KPIF-XE förändras med betydande fördröjning i förhållande till KPIF. När inflationen steg kraftigt under 2022 såg vi att det först var inflationen mätt med KPIF som steg och att inflationen mätt med KPIF-XE steg med betydande fördröjning (se diagram 1). När vi nu ser att inflationen mätt med KPIF sjunkit markant över lång tid bör vi därför förvänta oss att inflationen mätt med KPIF-XE också sjunker - men med viss fördröjning (se diagram 1). Inflationen mätt med KPIF-XE rör sig väldigt likt den mätt med KPIF, men med ungefär tre månaders fördröjning (se diagram 2).

- Det vore ett misstag om Riksbanken i nuvarande läge lägger för mycket vikt vid att inflationen rensat för varierande energipriser inte sjunkit lika snabbt som det orensade måttet. På samma sätt som inflationen mätt på detta alternativa sätt inte steg lika snabbt när inflationstrycket steg under 2022 bör man förvänta sig att den inte heller sjunker tillbaka lika snabbt när inflationstrycket nu avtar, säger Robert Boije, chefsekonom på SBAB.

En rad inhemska faktorer stödjer bilden om ett betydligt lägre inflationstryck framöver. Svensk lågkonjunktur med stigande arbetslöshet, allt fler konkurser, måttliga löneökningar, väl förankrade inflationsförväntningar och en starkt krona, talar inte för hög inflation driven av inhemska faktorer. Även den tidigare höga tjänsteinflationen faller nu tillbaka. Betydligt lägre globala energi-, livsmedels- priser- och fraktpriser samt väl fungerande internationella leveranskedjor och normaliserade utbudsförhållanden jämfört med förra året tillsammans med en dämpad global konjunktur ger också stöd för lägre svensk inflation. Det finns dock geopolitiska risker i form av bland annat oro i mellanöstern och mellan Kina och Taiwan som kan ställa till det med lite otur.

- Vår bedömning är att inflationstrycket i svensk ekonomi i praktiken redan ligger på Riksbankens mål på 2 procent, även om vi kan få enskilda månader som kan sticka ut. Jag kan samtidigt förstå om Riksbanken vill avvakta lite till för att känna sig helt trygga med att inflationshotet verkligen är avvärt. Om inga oförutsedda händelser inträffar har jag dock svårt att se varför det skulle vara motiverat att vänta längre än till maj med att sänka styrräntan. Största hotet mot kommande räntesänkningar är de nya geopolitiska risker som har blossat upp och som kan leda till nya inflationsuppgångar om de materialiseras, säger Robert Boije.

Totalt fem sänkningar av styrräntan under året med fortsatta sänkningar därefter

SBAB:s prognos är att Riksbanken sänker räntan med 0,25 procentenheter vid varje penningpolitiskt möte med start från i maj (se tabell 2). Det innebär att styrräntan väntas ligga på 2,75 procent i slutet på året. Styrräntan väntas därefter fortsätta att sänkas stegvis till sin neutrala nivå (den nivå som gäller då inflationen ligger på målet) som bedöms ligga på 2 procent. Den nivån baseras på forskning och empiriska skattningar som indikerar att realräntorna alltfjämt ligger runt noll procent. Med en realränta på noll procent och ett inflationsmål på 2 procent hamnar den neutrala (nominella) styrräntan på 2 procent.

- Vår bedömning är att Riksbanken sänker styrräntan fem gånger i år och att räntan därefter kommer att fortsätta att sänkas ner mot 2 procent nästa år, säger Robert Boije.

Bolåneräntan nere under 4 procent i slutet av året

Givet prognosen att Riksbanken sänker styrräntan fem gånger i år väntas den rörliga snitträntan på bolånemarknaden som helhet falla under 4 procent innan årsskiftet (se tabell 3). Utifrån antagandet att den neutrala styrräntan ligger på 2 procent bedöms – i frånvaro av nya ekonomiska störningar – den rörliga bolåneräntan fortsätta att sjunka och ligga på en nivå strax under 3,5 procent på ett par års sikt (se tabell 2).

- Vår bedömning är att den rörliga bolåneräntan kommer att sjunka med omkring 1 procentenhet under året och att den på lite sikt kommer att ligga på en nivå strax under 3,5 procent, säger Robert Boije.
- För den som funderar över räntebindningstid är valet inte givet. Det är i princip jämnt skägg mellan rörlig ränta och ett års bindningstid sett enbart till förväntad räntekostnad det närmsta året givet prognosen. För den som är mycket orolig över räntevariationer och som vill ha en säker ränta över en längre tid kan – givet prognosen – fem års bindningstid vara ett ekonomiskt rimligt alternativ. Med det sagt är förstås alla prognoser osäkra, säger Robert Boije.

För beräkningar av räntekostnaden för olika räntebindningstider och givet prognosen – se diagram 3.

Robert Boije, chefsekonom, SBAB
Telefon: 070-269 45 91
E-post: robert.boije@sbab.se

Catharina Henriksson, presschef, SBAB
Telefon: 076-118 79 14
E-post: catharina.henriksson@sbab.se

Tabell och diagrambilaga

Tabell 1. Genomsnittlig säsongsrensad månadsinflation under olika perioder

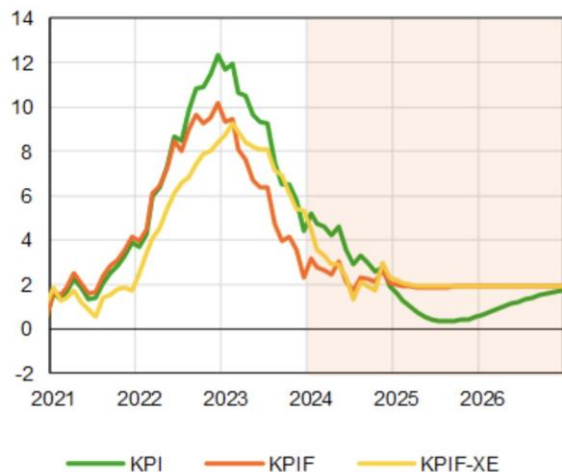
Procent			
År 2023	Prisindex		
Månad	KPI	KPIF	KPIF-XE
Jan-Dec	4,30	2,31	5,23
Feb-Dec	4,66	2,62	4,70
Mar-Dec	4,25	2,17	4,18
Apr-Dec	4,03	1,95	4,10
Maj-Dec	3,78	1,79	4,24
Jun-Dec	3,95	1,99	3,97
Jul-Dec	3,03	1,18	3,55
Aug-Dec	3,45	1,47	3,08
Sep-Dec	3,72	1,92	3,32
Okt-Dec	3,85	1,93	2,53
Nov-Dec	3,40	1,40	2,95
Dec	2,81	0,80	6,11

Källa: Macrobond, SCB och SBAB

SBAB:s affärsidé är att med nytänkande och omtanke erbjuda lån och sparande samt andra tjänster till privatpersoner, bostadsrättsföreningar och fastighetsbolag i Sverige. SBAB bildades 1985 och ägs av svenska staten. Bostadssajten Booli och mäklarguiden Hittamäklare är en del av SBAB:s trygga och enkla tjänster för bolån och boendeekonomi utan krångel. Antal bolånekunder uppgår till 288 000 och 571 000 privatpersoner har sparkonto (per den 30 september 2023). Antal medarbetare (FTE) är 917. SBAB prioriterar fyra av FN:s globala hållbarhetsmål (8, 11, 12 och 13) inom ramen för Agenda 2030. Målen utgör en integrerad del av SBAB:s hållbara styrmodell och dagliga arbete. Läs mer på: sbab.se, booli.se, hittamaklare.se, facebook.com/sbabbank, twitter.com/sbabbank, linkedin.com/company/sbab-bank.

Diagram 1. Rullande 12-månaderstal för inflationen mätt med KPI, KPIF och KPIF-XE

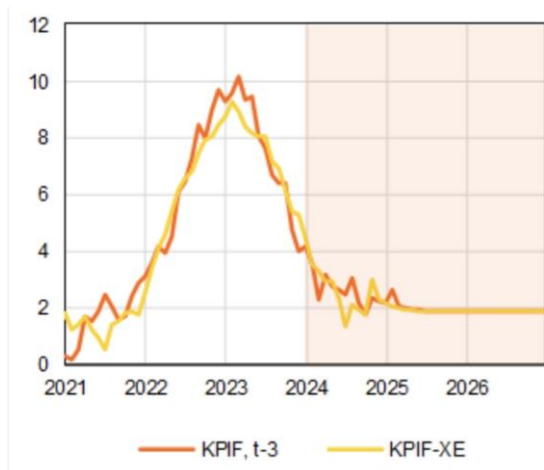
Procent

Källa: SCB och SBAB

Diagram 2. Rullande 12-månaderstal för inflationen där siffrorna för KPIF-XE matchats mot siffrorna för KPIF tre månader tidigare

Procent

Källa: SCB och SBAB

SBAB:s affärsidé är att med nytänkande och omtanke erbjuda lån och sparande samt andra tjänster till privatpersoner, bostadsrättsföreningar och fastighetsbolag i Sverige. SBAB bildades 1985 och ägs av svenska staten. Bostadssajten Booli och mäklarguiden Hittamäklare är en del av SBAB:s trygga och enkla tjänster för bolån och boendeekonomi utan krångel. Antal bolånekunder uppgår till 288 000 och 571 000 privatpersoner har sparkonto (per den 30 september 2023). Antal medarbetare (FTE) är 917. SBAB prioriterar fyra av FN:s globala hållbarhetsmål (8, 11, 12 och 13) inom ramen för Agenda 2030. Målen utgör en integrerad del av SBAB:s hållbara styrmodell och dagliga arbete. Läs mer på: sbab.se, booli.se, hittamaklare.se, facebook.com/sbabbank, twitter.com/sbabbank, linkedin.com/company/sbab-bank.

Tabell 2. Styrräntan – prognos

Procent		Styrräntenivå
År	Månad	Procent
2024	Maj	3,75
2024	Augusti	3,50
2024	September	3,25
2024	November	3,00
2024	December	2,75
2025	Februari	2,50
2025	Maj	2,25
2025	Augusti	2,00

Källa: SBAB

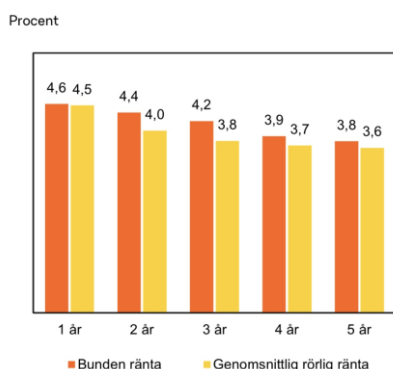
Tabell 3. Framtida bolåneräntor med olika bindningstid – prognos

Procent						
	3 mån	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år
Feb 2024	4,8	4,6	4,4	4,2	3,9	3,8
Jan 2025	3,8 (4,0)	3,8 (4,0)	3,9 (3,9)	3,9 (3,8)	3,8 (3,7)	3,8 (3,7)
Jan 2026	3,3 (3,5)	3,4 (3,5)	3,5 (3,6)	3,6 (3,6)	3,7 (3,7)	3,7 (3,7)
Jan 2027	3,4 (3,5)	3,5 (3,6)	3,6 (3,7)	3,7 (3,7)	3,9 (3,9)	3,9 (3,9)
Jan 2028	3,4	3,5	3,7	3,8	4,0	4,0

Anm.: Föregående prognos från oktober 2023 inom parenteser.

Källa: SBAB

Diagram 3. Bunden jämfört med rörlig ränta givet ränteprognosen

Anm. De gula staplarna visar den genomsnittliga årliga räntan vid val av tremånaders (rörlig) ränta om den följer SBAB:s prognos. De orangea staplarna visar respektive bedömd fast ränta i början av april. Räntorna avser snitträntor på bolånemarknaden som helhet och inte SBAB list- eller snitträntor.

Källa: SBAB

SBAB:s affärsidé är att med nytänkande och omtanke erbjuda lån och sparande samt andra tjänster till privatpersoner, bostadsrättsföreningar och fastighetsbolag i Sverige. SBAB bildades 1985 och ägs av svenska staten. Bostadssajten Booli och mäklarguiden Hittamäklare är en del av SBAB:s trygga och enkla tjänster för bolån och boendeekonomi utan krångel. Antal bolånekunder uppgår till 288 000 och 571 000 privatpersoner har sparkonto (per den 30 september 2023). Antal medarbetare (FTE) är 917. SBAB prioriterar fyra av FN:s globala hållbarhetsmål (8, 11, 12 och 13) inom ramen för Agenda 2030. Målen utgör en integrerad del av SBAB:s hållbara styrmodell och dagliga arbete. Läs mer på: sbab.se, booli.se, hittamaklare.se, facebook.com/sbabbank, twitter.com/sbabbank, linkedin.com/company/sbab-bank.